

This article acquaints readers with the direct impressions of the participants of the Second International Moscow festival "Accordeon – soul of Russia". The leading argument at this material is the information about the organization and the escorting of this festival, change the experience adoption. The biography of A. Mirek, a famous scientist and musician is introduced for the first time

Key words: harmonica, bayan, accordion, pop art, folk performance

УДК 78.03

ББК 85.310.71

Марина Булда

ЕСТРАДНО-ДЖАЗОВИЙ ЖАНР У ПРОГРАМАХ МІЖНАРОДНИХ КОНКУРСІВ ТА ФЕСТИВАЛІВ АКОРДЕОННО-БАЯННОГО ВИКОНАВСТВА

Стаття розглядає актуальні проблеми функціонування естрадно-джазових стилів у програмах конкурсів і фестивалів акордеонно-баянного виконавства. Аналізується концертний репертуар, виконавські стилі, жанрові види. Розглянуто найпопулярніші твори сучасних композиторів.

Ключові слова: акордеонно-баянне мистецтво, жанрова класифікація, виконавство, естрадно-джазовий стиль.

В останні десятиліття у європейському культурному просторі суттєво змінилася палітра сучасного музичного життя. Збагатилися й урізноманітнилися нові форми масової музики, які мають різне змістовне й естетичне значення. Еволюційні зміни, що відбуваються у жанрі естрадно-джазової музики, потребують теоретичного осмислення та узагальнення, адже повноцінне уявлення про її стильові напрямки без цього стає недосяжним.

Значне зацікавлення у контексті нашого дослідження становлять наукові праці, що розглядають проблеми розвитку акордеонно-баянного мистецтва, методики головних складових виконавства, репертуару тощо (дисертації І.Алексєєва [1], М.Давидова [2], Ю.Бая [3], Г.Шахова [4], В.Самітова [5], В.Зав'ялова [6], В.Шарова [7], Ю.Ястребова [8], Д.Кужелєва [9], В.Чабан [10], Р.Безуглої [11]. Виявленню специфіки діяльності різних акордеонно-баянних шкіл присвячені ґрунтовні публікації М.Імханняцького [12], Б.Сторова [13], Ф.Лінса [14], В.Максимова [15].

Як бачимо, вітчизняне музикознавство традиційно орієнтоване на дослідження музичної культури переважно класичного зразка. У зв'язку з цим більшість процесів, які виходили за межі історичного огляду академічної музики, не ставали предметом наукового вивчення. У європейському контексті естрадно-джазовий жанр має достатньо визначену культурологічну спрямованість, тому він розглядається нами як поліетнічна художня модель, особливий різновид культурної та музичної комунікації. Загальні тенденції його

функціонування й розвитку є аналогічними і можуть бути адаптовані на українських теренах в історичному та актуальному зрізах.

Теоретична інтерпретація естрадно-джазового жанру суттєво ускладнена рядом факторів, одним з яких є відсутність усталеного наукового визначення цього музичного напрямку у вітчизняному баянно-акордеонному виконавстві. Одне з небагатьох досліджень, присвячене визначенню місця джазу в музичній культурі України, здійснено в дисертації В.Романка [16]. Стильові особливості вітчизняного джазу аналізуються у дисертації В.Олендарьова [17]. Останнім часом усе частіше з'являються спеціальний репертуар та навчально-методична література, які сприяють практичному впровадженню естрадної гри на акордеоні й баяні [18].

Аналіз наукових праць засвідчує недостатність узагальнюючих досліджень процесу становлення і розвитку естрадно-джазового жанру в акордеонно-баянному виконавстві з урахуванням найширшого ракурсу його репрезентації на міжнародних конкурсах. Важливо також з'ясувати специфіку впровадження цього жанру в навчальний процес та його адаптації у виконавській практиці студентів. У системі виховання професійного музиканта продовжують залишатися невирішеними проблеми художньої техніки, сценічної витримки, володіння основами джазової інтерпретації тощо.

На початкових стадіях естрадно-джазовий жанр активно наслідував досвід народного і класичного інструменталізму, а нині виявляє власні оригінальні тенденції розвитку. Разом із тим, сучасні надбання виконавського мистецтва спонукають по-новому оцінити його творчий потенціал та визначити відповідність вимогам часу. Всебічний аналіз даної проблеми в контексті міжнародних конкурсів і фестивалів може істотно розширити уявлення про їх мистецьку структуру та культуротворчу ефективність.

Мета статті полягає у визначенні місця естрадно-джазового жанру в програмах міжнародних конкурсів та фестивалів акордеоністів-баяністів, теоретичному обґрунтуванні процесу впровадження його як окремої категорії, а також в узагальненні різнопланових художніх тенденцій сучасного акордеонно-баянного виконавства в цьому жанрі.

Відповідно до мети дослідження були визначені такі завдання: теоретично обґрунтувати суть естрадно-джазового жанру; простежити за процесом його впровадження до конкурсно-фестивальних програм акордеоністів-баяністів; проаналізувати концертні виступи переможців конкурсних змагань у даній категорії та провідних музикантів.

Наукова новизна статті полягає в тому, що естрадно-джазовий жанр у контексті міжнародних конкурсів та фестивалів акордеонно-баянного виконавства вперше піддається науковому аналізу.

Важливе значення у розвитку професійного акордеонно-баянного виконавства мають конкурси, концерти й фестивали музичного мистецтва.

Вони залучають до музики не лише фахівців музичної галузі, але й велику кількість людей, сприяють взаємозбагаченню культур, висувують нові імена молодих виконавців. “Конкурсні змагання, без сумніву, важливій стимул для студентів та учнів музичних навчальних закладів: вони виховують у виконавця такі якості, як сценічна стабільність, витримка” [19, с.11]. Ці заходи допомагають з’ясувати стан інструментального виконавства у світі, визначити перспективи окремих акордеонно-баянних шкіл. Творчі контакти музикантів позитивно впливають на вдосконалення професійної майстерності молодих талантів, стимулюють педагогів до підвищення загального рівня підготовки, поліпшення методики викладання, оновлення її розширення репертуару, інструментарію тощо.

Престижні міжнародні конкурси музикантів-виконавців відбуваються у багатьох країнах Європи, Америки, Азії. Постійними учасниками цих змагань є музиканти з України, Росії, Білорусі, Казахстану та інших країн СНД. Організатори проведення музичних фестивалів не ставлять перед собою завдання особливого ускладнення програми, але разом із тим вимагають від учасників ґрунтовної підготовки й високого рівня володіння інструментом. Естрадно-джазовий жанр увійшов до програм міжнародних конкурсів та фестивалів акордеоністів-баяністів лише в останні роки минулого – на початку нинішнього століття. Його традиційне впровадження суттєво вплинуло на розвиток сучасного інструменталізму. Крім Росії та країн Європи, естрадно-джазова категорія переконливо утвердила себе у програмах єдиного в Україні міжнародного баянно-акордеонного конкурсу “Кубок Кривбасу” [20].

Переможцями міжнародних конкурсів у жанрі “вар’єте” (легкої, естрадної та джазової музики) з 90-х рр. ХХ ст. стають переважно російські музиканти. Виконавців-імпровізаторів зібрав у Магнітогорську один із перших нетрадиційних конкурсів – “Імпровізі-92”. Завданням двох турів було виконання імпровізації на попередньо заготовлені теми, вибрані конкурсантами під час жеребкування. Третій тур – імпровізація на задану джазову тему у поєднанні з народною і класичною музикою. У числі лауреатів першим відзначився композитор і виконавець Олександр На Юн Кін [21].

На Всеросійському фестивалі у Волгограді (2000 р.) концертна програма доцента Саратовської консерваторії акордеоніста Б.Арона охоплювала три жанрові напрямки – класика, естрада, обробки народних мелодій. У заключний день фестивалю відбувся концерт лауреата Міжнародних конкурсів баяніста Ю.Шишкіна, де прозвучали твори А.Кусякова (сюїта “Лики уходящего времени”), С.Прокоф’єва (“Наваждение”), А.Шнітке (“Ревизская сказка”). Разом із Волгоградським симфонічним оркестром (диригент В.Венедиктов) Ю.Шишкін виконав Концерт для бандонеона з оркестром А.П’яццоллі і “Рансодію в стилі блюз” Дж.Гершвіна [22].

Серед переможців зарубіжних конкурсів Є.Оксенчук (Магнітогорськ) була удостоєна почесного диплома на Міжнародному конкурсі “Акордеон Інтернаціональ” (Швейцарія, 2000 р.) за виконання естрадних обробок та оригінальних творів (Р.Вюртнер – “Очі чорні”, Е.Лекуона – “Малагенья”, В.Зубицький – Джаз-партита №1) [23].

З 1985 р. у Санкт-Петербурзі щорічно проводяться фестивалі музики для баяна та акордеона. Оригінальністю відзначаються їхні тематичні програми, присвячені окремо баяну, акордеону, молодим талантам Росії тощо. Різноманітними музичними програмами відзначився минулорічний XIX фестиваль. На “Вечорі акордеона” публіка мала змогу ознайомитися з інструментальними композиціями ансамблю “Мелодії і ритми” з Альметьєвська. Дуєт акордеоністів у супроводі бас-гітари та ударних виконував твори Б.Векслера, А.Музікіні, А.П’яццоллі, Е.Бувеля. Блискучим видався виступ незрівнянного Р.Руджері (Італія), який разом із музикантами місцевого Джаз-клубу (бас-гітара, ударні) “буквально заводив своєю експресією партнерів і весь зал” [24].

Традиційний фестиваль-конкурс “Петропавловські асамблеї гармоніки”, що немає аналогів у Росії та й за кордоном, об’єднав вищі досягнення професійної акордеонно-баянної школи з використанням різних видів гармоніки (концертно, бандонеон). Конкурсна програма фестивалю включає різні вікові категорії: діти, підлітки, молодь, дорослі. Вона охоплює всі музичні жанри – академічний, фольклорний, естрадно-джазовий, сучасна оригінальна музика, альтернативні форми творчості [25]. На заключному концерті III фестивалю-конкурсу (2003 р.) “феноменальну виконавську техніку і велику артистичну волю” продемонстрував акордеоніст О.Ширунов [26, с.5]. Дві оригінальні авангардно-джазові композиції (В.Зубицький – “Посвята Астору П’яццоллі”, Р.Desmond – “Take Five”) прозвучали “на одному диханні”, з темпераментом і виразною художньою зрілістю. Конкурсне журі удостоїло молодого музиканта одним із головних призів конкурсу – Гран-прі ім. Б.Нікітіна. Своєрідним відкриттям став виступ камерного дуєту з Польщі у складі Р.Кузіолека (кларнет) і В.Зімпела (баян). У їхньому виконанні прозвучала оригінальна п’еса в джаз-роковому стилі “Мозамбік” М.Портала, в якій відчутно вирізнявся пошук нових звукових фарб.

У 2002 р. у Москві проводився XIII конкурс молодих виконавців “Весняні голоси”. В естрадній категорії яскраво проявив себе молодий виконавець із Коломне С.Осокін (клас А.І.Леденьова). Він є лауреатом перших премій Міжнародних конкурсів, виступав із сольними концертами як у Росії, так і за її межами, а крім того – стипендіатом Міжнародного фонду підтримки молодих талантів “Нові імена”. Одні з останніх його досягнень – дві Перші премії на VIII Московському конкурсі “Весняні голоси” і Міжнародному конкурсі в Клінгенталі (2002 р.).

Всеросійський конкурс акордеоністів естради й джазу, що відбувся у вересні 2003 р., був першим серед змагань цього жанру. Він зібрав більше сорока учасників із Санкт-Петербурга, Йошкар-Оли, Казані, Воронежа, Пензи, Нижнього Тагіла, Омська та ряду інших міст. До складу авторитетного журі, очолюваного відомим джазовим музикантом А.О.Кроллом, увійшли завідувач кафедри естрадно-оркестрової творчості Челябінської державної академії культури і мистецтв Р.Г.Хабібулін, відомі вчені й музиканти М.Й.Імханицький, Ю.П.Дранга, Н.А.Кравцов, В.І.Голубишній, В.В.Бичков, В.В.Новожилов, Г.А.Лузін. Конкурс проходив у чотирьох категоріях: I і II – юніори-солісти до 18 років і солісти без обмеження віку, III і IV – ансамблі з учасниками до 18 років і без обмеження віку. У першому турі солісти виконували обов'язкову програму і два різнохарактерні естрадні або джазові твори вітчизняних та зарубіжних авторів. У категорії ансамблів – вільна програма.

Серед юніорів-солістів третє місце зайняв В.Желусь з Орська. У II категорії найбільш інтенсивними були виступи А.Болотової з Воронежа (вирізнялася відчуттям джазової манери свінгу) і Д.Решетникова з Орська (музикант імпував своїм артистичним досвідом, блискучою віртуозністю). Яскравою елегантністю і темпераментом відзначена гра О.Страшної з Челябінська.

У категорії ансамблів (до 18 років) призу “Надія” був удостоєний дитячий естрадний ансамбль “Глобус” (керівник Г.Ю.Самохвалова). Серед старших друге місце отримав казанський “Експрес-квартет” із віртуозними солістами-акордеоністами А.Поповим та С.Антоновим. Самобутнім колективом виявився ансамбль з Йошкар-Оли “Accordion Band Sweet”. Увагу слухачів захопила створена керівником В.Черновим п'єса “Mari step” із незвичайним поєднанням у ній елементів марійського танцювального фольклору й рок-музики. Третє місце зайняв дуєт акордеоністів Санкт-Петербурзької академії культури і мистецтв у складі П.Волкова й Д.Зусьва, які підкорили зал віртуозністю та вишуканим трактуванням окремих творів.

Конкурс виявив також ряд проблем, що потребують подальшого вирішення. Одна з основних – необхідність вироблення чітких жанрових критеріїв у репертуарі, відповідно до заявленої номінації “Естрадне мистецтво”. Репертуар деяких виконавців не відповідав цим критеріям – у дану номінацію потрапили не лише п'єси таких авторів, як А.П'яццолла, П.Фроссіні, Ю.Пешков, А.Фоссен, але й російський фольклор в обробках В.Гридіна, С.Дербенка, О.Па Юн Кіна, які можна було б виконувати на конкурсах музикантів-народників. Крім цього, на думку М.Імханицького, нецільно обмежувати конкурс лише клавішними акордеонами, адже при чіткому жанровому визначенні – “естрадно-джазове мистецтво” – виконавці на баянах (які, до речі, за кордоном називаються кнопочними акордеонами) будуть на рівних змагатися з акордеоністами-клавішниками. Звичайно, не поминуче

збільшить кількість учасників і обумовить велике навантаження на організаторів конкурсу але, водночас, буде активніше сприяти розвитку естрадної і джазової манери гри на даних інструментах, активізації престижу акордеона й баяна в даній сфері музики [27].

Вісім музичних програм в естрадно-джазовому та народному жанрах було представлено професійними гармоністами, баяністами та акордеоністами на II Московському міжнародному фестивалі “Гармоніка – душа Росії” [28]. Фестиваль уже вдруге проводиться в “Музеї російської гармоніки Альфреда Мірека”, він продемонстрував невичерпаний потенціал форм збереження нематеріальної культури. Своєрідний “музичний каламбур” представив на фестивалі композитор і виконавець С.Дербенко. Специфіка його авторського письма полягає у застосуванні різноманітних виражальних прийомів: вишуканому поєднанні класичних зразків із сучасними мелодіями, віртуозності імпровізацій, підкресленні метро-ритмічної структури твору, нетрадиційному використанні різних свисткових та ударних інструментів.

Цікавими були також виступи баяністів, які експериментували поєднання баяна в ансамблі з інструментами іншого складу – дует баяна зі скрипкою чи різного виду гармонік, квартет у складі баяна, кларнета, гітари і контрабаса, акордеон у супроводі гітари і контрабаса тощо. Оригінальними були виступи естрадно-джазових акордеоністів заслужених артистів РФ В.Заходяєва та А.Іконнікова, народного артиста України Яна Табачника, естрадних дуетів “Карусель” (О.Устименко, С.І.Подшивалова) та “Концертіно” (М.Черепанин, М.Булда). У програмі названих виконавців, крім народних обробок та популярного ретро, переважали в основному джазові композиції різних стилів (блюз, свінг, регтайм, босса-нова).

Успіх Московського фестивалю має декілька відмінних аргументів. Перш за все – музиканти були поставлені в рівні умови. Відсутність конкурсного змагання, що налаштовує виконавця на досягнення перш за все перемоги, дала можливість виступаючим перебувати у творчій аурі свята. Високим виявився рівень професіоналізму й виконавської майстерності учасників. До характерних ознак фестивалю можна віднести процес зближення народних, академічних та естрадно-джазових шкіл і культур.

У фестивальних програмах, як правило, проводяться концерти, в яких беруть участь відомі музиканти різних країн, лауреати попередніх конкурсів. Наведемо декілька прикладів, серед яких – виступ француза Дж.Нотона, виконавця на електронному міді-акордеоні в рамках V Міжнародного фестивалю в Пекіні (1998 р.). До концертної програми увійшли його власні твори, джазові композиції Гальяно, П’яццоллі та ін. [29]. Тиждень 25-го конкурсу в Італії (Кастельфідардо) прикрасив сольний вечір Р.Гальяно – улюбленого французького баяніста і композитора. Він виконував усе краще зі своєї програми – “і

не було блискуче: натхненно і стильно” [30, с.14]. З високою професійною майстерністю представив сучасні естрадні композиції А.П’яццоллі та В.Повикова литовський квінтет акордеоністів під керівництвом Р.Свяцкявічуса. Музиканти виступили у фінальній частині ХІІ Міжнародного фестивалю “Баян і баяністи” на сцені залу Будинку композиторів у Москві. У концерті також брали участь Ю.Пішков та інструментальне тріо А.Якобі з Естонії [31].

На першому фестивальному концерті “Баян – ХХІ століття”, що відбувся в Ульяновську, звучала “Рансодія в стилі блюз” Дж.Гершвіна та концерт “Аконкагуа” А.П’яццоллі. Ці твори виконував заслужений артист Росії Ю.Шішкін у супроводі симфонічного оркестру (диригент В.Кудря) [32]. Не менш цікавою була програма другого фестивалю. Виступ заслуженого артиста Росії, професора Уральської державної консерваторії В.Романька запам’ятався глядачам “не лише через виключну навіть для сучасного виконавства свободу володіння інструментом, але й завдяки неабиякій творчій обдарованості музиканта”. Романько – виконавець рідкісного на концертній естраді жанру імпровізації. У рамках фестивальної програми також виступили: заслужений діяч мистецтв Удмуртії, композитор В.Новиков, московський ансамбль “П’яццолла studio”, що володіє “світовим іменем” та сталонною якістю інтерпретації творів знаменитого аргентинця. Квінтет солістів, кожен з яких представляє “самостійну величину”, має титули і заслужене визнання серед музикантів-професіоналів, продемонстрував “натхненну і розкішно злагоджену ансамблеву гру. Баян Ліпса, як завжди “благородний” за тембром і точний як “лезо бритви”, вніс характерну експресію в звукову ауру п’яццолівських п’єс, що отримали оригінальні і дуже стильні аранжування” [33, с.29].

Таким чином, акордеон та баян пройшли особливий шлях розвитку від побутового до концертного інструмента. У їх удосконаленні домінуюча роль належить професійному виконавству, яке активно використовувало художній досвід класичних традицій (репертуар, специфічну інтонаційно-виконавську систему, основи інтерпретації) і стимулювало появу інших музичних жанрів. Багатоаспектний аналіз акордеоно-баянного виконавства виявляє інтенсивний характер його розвитку в напрямі народного, академічного та естрадно-джазового жанрів мистецтва, які сьогодні плідно функціонують у вітчизняній і європейській музичній культурі.

Стають актуальними конкурсні змагання та фестивалі акордеоністів-баяністів в естрадно-джазових категоріях. Вони набирають нових форм і змісту, мають велике значення для культури в цілому. Вдосконалення професіоналізму в сучасному акордеоно-баянному виконавстві засвідчують плідне зростання його культуротворчої ролі та стимулювання композиторської творчості в жанрі естрадно-джазової музики.

Розглянуті нами питання не вичерпуються представленим дослідженням. Наступні наукові розвідки зосереджуватимуться на поглибленому аналізі напрямків розвитку естрадно-джазового жанру, специфіки його впровадження у професійне інструментальне виконавство провідними акордеонно-баянними школами України та Європи.

- 1 Алексеев Г. Основы преподавания гри на баяне. – Київ, 1953.
- 2 Давидов М. Основы формирования исполнительской мастерности баяниста. – Київ, 1983.
3. Бай Ю. Теоретические основы совершенствования внутренней структуры музыкально-игровых движений баяниста. – Вильнюс, 1986.
4. Шахов Г. Теоретические основы преподавания транспонирования на баяне. – М., 1989.
- 5 Самітов В. Творча спрямованість процесу сумісної діяльності педагога та студента – як умова становлення особистісних якостей музиканта-виконавця. – К., 1992.
6. Завьялов В. Пути формирования баянного исполнительства и педагогики в условиях влияния развитых инструментальных культур. – М., 1978.
7. Шаров В. Исполнительские возможности баяна и их расширение в языковом электроинструменте. – К., 1982.
8. Ястребов Ю. Современные принципы пятипальцевой аппликации на баяне. – Ленинград, 1976.
- 9 Кужельс О. Художні тенденції розвитку академічного баянного виконавства у другій половині ХХ ст. – К., 2002.
10. Чабан В. Становление игтонационного стиля искусства гармоники – баян. – Вильнюс, 1985.
- 11 Безула Р. Баянне мистецтво в музичній культурі України. – К., 2004.
12. Портреты баянистов: Сборник статей /Сост. М.И.Имханицкий, А.П.Якупов. – М., 2000.
13. Факультет народных инструментов Российской академии музыки имени Гнесиных / Составитель-редактор Б.М.Егоров. – М., 2000.
14. Літис Ф. Искусство игры на баяне. – М., 1985.
- 15 Максимов В. Баян: основы исполнительства и педагогики. – Санкт-Петербург, 2003.
- 16 Романко В. Джаз у музичній культурі України: соціокультурна та музикознавча інтерпретації. – К., 2001.
- 17 Олейдарьов В. Вітчизняний джаз та проблеми стилю. – К., 1995.
- 18 Див.: С.Джоплин. Реттайм. – Ленинград, 1989; Популярные эстрадные пьесы для аккордеона или баяна. – Ленинград, 1990; Концертные пьесы для аккордеона (баяна) в стиле мюзет. – М., 2000; Векслер Б. Пьесы для аккордеона. – М., 2001; Табачник Я. Академия аккордеона. – Нью-Йорк-Лондон-Париж, 2001; Чарльз Машьянте. Эстрадные композиции для аккордеона. – Санкт-Петербург, 2002; Аккордеон в джазе. – М., 2002; Повиков В. Эстрадные композиции на популярные темы. – М., 2004; Мирек А. Курс эстрадной игры на аккордеоне. – М., 1995.
19. Имханицкий М. Предисловие // Портреты баянистов: Сборник статей / Сост. М.И.Имханицкий, А.П.Якупов. – М., 2000.
- 20 Див.: Жуков К. Талантливое дитя земли криворожской V “Кубок Кривбасса” // Народник. – М., 2004. – № 1. – С. 7-9.
- 21 Арюкин В., На Юн Ким А. Зарисовки к портрету музыканта // Народник. – М., 2001. – № 1. – С. 28-33.
- 22 Баранов Ю. Всероссийский фестиваль баянного и аккордеонного искусства в Волгограде // Народник. – М., 2001. – № 1. – С. 6-7.
23. Мордухович А. Кубок слова в Мадриде // Народник. – М., 2000. – № 4. – С. 32.

24. Дмитриев А. XIX Международный фестиваль музыки для баяна и аккордеона. Санкт-Петербург // Народник. М., 2004. № 2. С. 11.
25. Программа III Международного фестиваля-конкурса "Петропавловские ассамблеи". Санкт-Петербург, 2003.
26. Егоров Б. III Международный фестиваль-конкурс "Петропавловские ассамблеи гармоник" в трехсотлетний юбилей Санкт-Петербурга // Народник. М., 2003. №1. С. 1-6.
27. Имханский М. Конкурс в Челябинске // Народник. М., 2003. №3. С. 8-9.
28. Музей русской гармоник Альфреда Мирека. II Московский международный фестиваль "Гармоника – душа России". Программа. М., 2004.
29. Шаповалова Е. I Международный конкурс и V Международный фестиваль аккордеонистов в Пекине // Народник. М., 1998. № 4. С. 4-5.
30. Дмитриев А. Два конкурса в Италии // Народник. М., 2000. № 1. С. 13-14.
31. Леденев А. На XII Международном фестивале "Баян и баянисты" // Народник. М., 2001. – №4. – С. 3.
32. Кривошеева И. Фестиваль в Ульяновске: Баян. XX век // Народник. Москва, 2003. № 2. – С. 6-7.
33. Кривошеева И. Второй фестиваль "Баян. XXI век" (Ульяновск) // Народник. М., 2004. № 2. – С. 28-29.

In this article the actual problems of inculturation variety-jazz genre in accordion-bayan performance are discovered through the International competitions and festivals. The main accent was made on the analysis of concert repertoires, formation style directions of genre development. Given an example the new popular names of composers and performers.

Key words: *accordion-bayan performance, genre classification, artistic performance, variety-jazz genre.*

УДК 78.071.2

ББК 85.310.71

Ірина Ярошенко

ВНЕСОК АНДРІЯ КУШНІРЕНКА У РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА БУКОВИНІ

Стаття розглядає життєвий і творчий шлях відомого хорового диригента і композитора А. Кушніренка, його роль у розвитку професійного мистецтва на Буковині.

Ключові слова: *хорове мистецтво, музична культура, диригент*

Ім'я Андрія Кушніренка – народного артиста України, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка та літературно-мистецької премії імені Сидора Воробкевича, професора, визначного хорового диригента, організатора музичного життя на Буковині, Почесного громадянина м. Чернівців, ученого-етнографа, педагога, автора багатьох оригінальних хорових творів, а також обробок українських народних пісень користується заслуженою повагою і шанованою серед музичної громадськості нашої країни. Невтомна подвижницька праця на ниві рідної музично-хорової культури визначила його як кращого хорового диригента поряд із такими іменами, як А.Авдієвський, П.Муравський,